

Rimsko božanstvo	Grčki pandan	Uloga
1.Saturn	Kron	Otac bogova i bog vremena
2.Jupiter	Zeus	Kralj bogova, bog neba i gromovnik
3.Neptun	Posejdon	Bog mora i zemljotresa
4.Pluton	Had	Bog smrti i Podzemnog svijeta i tame
5.Venera	Afrodita	Božica ljubavi i plodnosti
6.Minerva	Atena	Božica rata i mudrosti
7.Vulkan	Hefest	Bog vatre, vulkana i kovača
8.Mars	Ares	Bog rata, otac Romula i Rema
9.Ceres	Demetra	Božica žita i poljodjelstva
10.Merkur	Hermes	Bog trgovine i putovanja, glasnik bogova
11.Vesta	Hestija	Božica doma, zaštitnica
12.Bakho	Dioniz	Bog vina i veselja, hrane i užitka
14.Apolon	Apolon	Bog Sunca, svjetlosti i umjetnosti
14.Dijana	Artemida	Božica prirode, lova i Mjeseca
15.Junona	Hera	Božica braka i kraljica bogova
16.Prozerpina	Perzefona	Plutonova žena, kraljica Podzemnog svijeta, tame i smrti

1. **Saturn** je rimski Titan, sin Cela - neba i Terre - Zemlje. Kastirao je svog oca. Tako je postao vladar svijeta, a oženio se svojom sestrom Ops. Bio je bog sjemena i plodnosti te zemljoradnje; taj je dar naslijedila Cerera. Saturn je progutao svako svoje dijete bojeći se da će ga svrgnuti, sve osim Jupitera. Umjesto djeteta Ops mu je podvalila kamen. Jupiter je živio na Kreti, a kad je odrastao, natjerao je svog oca da ispljune njegovu braću i sestre. U sjećanje na Saturnovo zlatno doba, slavila se *Saturnalia*, a u Grčkoj *Kronia* (po Kronovom imenu). Prikazuje ga se sa srpom i kosom (oruđe). Po. njemu je nazvan planet Saturn, te dan u tjednu subota (Saturni dies)

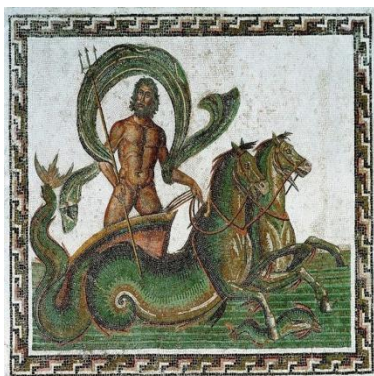

2.**Jupiter** je bog svjetla. On šalje grmljavinu i munju, zaštitnik je pravde, istine, ćudoređa, vojsku zaustavlja u bijegu i dosuđuje joj pobjedu. U povijesno je doba Jupiter Optimus Maximus glavno božanstvo Rima.

Najstariji hram rimskog državnog kulta na kapitoliju posvećen je Jupiteru, Junoni i Minervi; u njemu je senat donosio odluke o objavljivanju rata, tu su se potpisivali međunarodni ugovori i vojskovođe prinosili žrtve, a pobjednički su imperatori na povratku u Rim u trijumfalnoj povorci najprije polazili u Jupiterov hram. Po Rimskom Carstvu podizani su mnogi hramovi u čast Jupitera (najčešće na brežuljcima) koji su predstavljali simbol rimske moći. U čast Jupiteru priređivale su se svake godine u rujnu ludi Romani. Po njemu je nazvan planet Jupiter te dan u tjednu četvrtak (Iovis dies). Simboli su mu munja i orao.

3. Neptun

Neptun je bog vode i mora u rimskoj mitologiji. On je identičan Posejdonu, grčkom bogu. Po Neptunu ime nosi planeta Neptun i kemijski element neptunijum. Neptun je bog mora i riba. Sin je Ops i Saturna. On je sa svojim sestrama Junonom, Vestom i Cererom, te sa braćom Neptunom i Plutonom, podijelio vlast nad svijetom. Neptun je dobio sva mora, a Pluton podzemlje. Neptun je preuzet iz grčke mitologije, ali je možda bio izvorni italski bog mora. Njegova je žena Salacia, božica mora, a sin im je Triton. Posejdonova žena je Amfitrita. Prikazuje se sa trozubom, konjima sa tijelom ribe, dupinima. Izgradio je zidine Troje.

4. **Pluton** znači "bogat", a dolazi od grčke riječi *ploutos* – "bogatstvo". Grci su Hada također zvali Pluton, a Rimljani su poslije preuzeli to ime za svog boga. Od Plutonovog imena potječe riječ plutokracija (vladavina bogatih) Prikazuje se sa dvozubom, kerberom (troglavim psom) i kacigom nevidljivosti. Po njemu je nazvana jedna patuljasta planeta i element plutonij.

Jupiter je oženio Junonu, a Neptun Salaciju. Niti jedna božica nije htjela Plutona za muža. Venera, božica ljepote i ljubavi, htjela je donijeti ljubav Plutonu. Poslala je svog sina Amora da ispali čarobnu strijelu ljubavi prema Plutonu. Pluton je pogođen i zaljubio se u svoju nećakinju Prozerpinu, Jupiterovu i Cererinu kćer. Prozerpina je bila na Siciliji, na ostrvu koje je njena majka jako voljela. Igrala se sa nimfama i brala cvijeće. Iz vulkana Etna došao je Pluton i odveo je u podzemlje. Prozerpina je postala kraljica podzemlja. Cerera je prošla cijelu Zemlju tražeći svoju kćer. Bila je vrlo tužna te je zaboravila na usjeve i plodove, pa je priroda opustjela. Odbila se vratiti na planinu Olimp. Hodala je Zemljom stvarajući pustinju. Jupiter je bio zabrinut za svoju sestru Cereru i svoju kćer Prozerpinu pa je poslao Merkura, svog sina, da nađe Prozerpinu kod Plutona. Pluton je odbio pustiti svoju ženu, tvrdeći da je ona njegova i zato što je pojela zrnje šipka. Ali postignut je dogovor: Prozerpina će ostati 6 mjeseci kod njega, ostatak godine kod majke. To je dovelo do smjene godišnjih doba.

5. **Venera** je rođena iz mora, a nastala je iz testisa boga neba Cela, kad ga je kastrirao njegov sin Saturn. Venerin muž je ružni bog-kovač, Vulkan, a ljubavnici su joj Mars, Vulkanov brat, Merkur i Bakus, Vulkanova polubraća. Vulkan je svoju majku Junonu privezao za zlatno prijestolje, a oslobodio je kad mu je Venera data za ženu. Venera sa Marsom ima Kupida, Timora, Formida i Konkordiju. Venerin sin je i Eneja, praotac Rimljana, kojeg ima sa Anhizom. Venera je Bakusu rodila Mutinusa Mutunusa. Kad god Venera spava sa Marsom, Vulkan se ljuti i nastaju erupcije Etne. Sudjelovala je u Trojanskom ratu, s obzirom da je ona obećala najljepšu ženu. Tako je Helena data Parisu, i time započinje rat. Zaštitnica je i spolnih bolesti (venerične bolesti) Pandan u grčkoj mitologiji joj je Afrodita. Po njoj nosi naziv planet Venera, mjesec travanj (april), te dan u tjednu petak (veneris dies).

6. Ime **"Minerva"** je najvjerojatnije preuzeto od Etruščana koji su je nazivali Menerva. U etruščanskoj mitologiji Minerva je bila božica mudrosti, rata, umjetnosti, škola i trgovine. Ona je bila etruščanska dvojica grčke Atene i rimske Minerve. Poput Atene, Menerva je rođena iz glave njenog oca Tinije. Menrva je bila dio svete trijade s Tinijom i Uni, istoznačnicama rimskog trojstva Jupiter-Junona-Minerva. Minerva je bila kći Jupitera, Atena Zeusa. U njezinu su društvu Nika, božica pobjede, i sova, često na ramenu, kao simbol mudrosti. Prikazivana je s kacigom te štitom na kojem je glava gorgonske Meduze koju joj je poklonio Perzej kao zavjetni dar.

Atena je naoružana božica ratnica koja je pomagala mnogim junacima, uključujući Herakla, Jazona i Odiseja. Nikad nije imala ljubavnika te je bila znana kao *Athena Parthenos* (Atena djevica), otud je i njezin najpoznatiji hram Partenon u Ateni dobio ime, a po njoj je dobio ime i spomenuti grad-država Atena. Kao zaštitnica grada bila je znana i kao *Athena Polias* (Atena od grada).

Atena se rodila iskočivši naoružana iz Zeusove glave. Sama priča o porijeklu dolazi u nekoliko inačica, a detaljan prikaz donosi Heziod u svojoj *Teogoniji*. Govori da je Zeus spavao s Metidom, božicom mudrosti i obrta, ali odmah se potom pobojao posljedica. Pretvorio je Metidu u muhu i progutao je odmah nakon odnosa. Ali, bilo je prekasno, Metida je već zaniijela dijete. te je odmah počela praviti kacigu i odjeću za svoju kćer, pri čemu je stvarala veliku buku uzrokujući Zeusu veliku bol. Zatim je Prometej dvostrukom sjekirom (*labris*) rastvorio Zeusovu glavu, a Atena je iskočila u punoj ratnoj opremi. Postala je Zeusova najdraža kći.

Atena se natjecala s Posejdom tko će biti zaštitnik novog i neimenovanog grada. Dogovorili su se da će svaki od njih dati građanima jedan dar te će oni izabrati koji im je draži. Posejdon je zabio svoj trozub u tlo te se pojavio izvor koji im je je dao mogućnost trgovanja, a i vodu, no bila je slana i nije bila za piće. Atena im je ponudila stablo masline, te su građani prihvatili maslinu, a i Atenu za zaštitnicu, jer stablo im je donosilo ulje, drvo i hranu.

U drugoj inačici priče, Posejdon je stvorio prvog konja, ali ipak je Atenin dar izabran.

Po legendi ona je posadila prvu maslinu, prva u Atiku uvela plug, prva upregla konje.

7. Kad se Vulkan poistovjetio sa Hefestom iz grčke mitologije, postao je umjetnik, proizvođač oružja, oruđa, željeza i nakita. Kad su se Jupiter i Junona vjenčali, Junona je rodila lijepog boga rata, Marsa. Poslije je rodila Vulkana, koji je trebao biti poprilično lijep zbog svojih roditelja, ali je Vulkan kao beba rođen vrlo ružan sa crvenim licem, pa ga se Junona sramila. Bacila ga je na Zemlju, u more, gdje su ga pronašle morska božica Tetida i nimfa Eurinoma. Njegove noge su se slomile. Tetida ga je odgojila kao svog sina. Kad je postao dječak, imao je sretno djetinjstvo, a igrao se biserima i morskim kamenjem, dok su mu društvo pravile Tetida i njene morske životinje. Kasnije, kao mladić, izašao je na površinu i našao izgoreno drvo, koje ga je fasciniralo. Tako je postao bog vatre. Kad se vratio u more, rekao je to Tetidi i našao pećinu u kojoj nije bilo vode, te u njoj počeo kovati vrlo lijepe ukrase od zlata i srebra, ali i oružje od željeza. Ipak, Vulkan je ostao hrom te se brzo umarao. Jednog dana je Junona pozvala sve božice na zabavu na planini Olimp, kako bi svima pokazala svoje ukrase i haljinu. Vulkan je Tetidi napravio lijep ukras – ogrlicu od srebra i safira, a ljepša je od svih Junonih ukrasa. Junona je bila ljubomorna na Tetidin ukras, pa se razbjesnila. Tetida ju je odvela u pećinu i pokazala Vulkana. Junona se tad smirila i zahtijevala da joj vrati sina, ali Tetida to nije dopustila, niti je Vulkan to htio. Ostao je u pećini. Svojoj je majci pak napravio prelijepo zlatno prijestolje koje je ona dobila i sjela na njega, ali se više nije mogla dići. Nije mogla spavati, rastegnuti se, jesti i piti. Jupiter se zabrinuo za svoju ženu i naredio Vulkanu neka se vrati. Vulkanu je obećana Venera za ženu, božica ljubavi. Vulkan se oženio Venerom, koja mu je rodila Amora. Svoju kovačnicu je podigao u vulkanu Etna, na Siciliji. Tamo izrađuje munje za svog oca. Venera ponekad odlazi spavati sa svojim ljubavnikom Marsom, a tada se Vulkan ljuti i nastaju vulkanske erupcije. Vulkan je izradio prvu ženu Pandoru. To je zahtijevao Jupiter kao kaznu ljudima. Napravio je i palače bogova na Olimpu, a najljepša je ona Jupiterova. Također, napravio je prijestolja za bogove. Po njemu je nazvan element Vulkanik.

8. Mars je sin Jupitera, vrhovnog boga, i njegove žene - Junone. Prema drugom mitu, sin je Junone i cvijeta kojeg je nosila Flora. Rimljani su kasnije poistovijetili ovoga boga sa grčkim bogom Aresom, te se tako bog ratara, koji su često bili prisiljeni ratovati, pretvorio u boga rata. Na taj su mu način pripale mnogostruke uloge: zaštitnik je radova

na polju, daje plodnost, štiti borce i daje im ratnički duh. Marsova je ljubavnica Venera, žena Marsovog nakaznog brata Vulkana, a djeca su im Kupid, Timor, Formido i Konkordija. Vulkan je otkrio njihovu prijevaru, te je njihov čin pokazao svim bogovima, koji su mu se samo narugali. Mars je otac Romula i Rema koji su osnovali Rim, te tako praotac Rimljana. Njihova je majka bila svećenica Rea Silvija. Njegov je svećenik u Rimu bio *flamen maior*, a bili su mu posvećeni vuk (Mars je poslao vučicu da hrani njegovu djecu) i zelena žuna (djetlić). Marsov astrološki znak je danas znak za muški spol. Po njemu je nazvana planeta Mars, mjesec Mart i dan u tjednu utorak Martis dies.

9. **Cerera** je božica plodnosti zemlje, žetve i poljodjelstva; zaštitnica plebejaca. Imala je hram na Aventinu, a slavila se i njezina svetkovina (*Cerealia*). Poistovjećena je bila s grčkom božicom Demetrom, od koje je s vremenom dobivala atribute i značenje. Mnogi antički autori imenom Cerera označuju žito, hranu, namirnice. Prikazivali su ju kao ženu s klasjem u ruci, rogom obilja i vijencem od žita na glavi. S Jupiterom ima kći Prozerfinu, a Demetra sa Zeusom ima Perze fonu. Po njoj je nazvan pazuljasti planet Cerera i kemijski element Cerij.

10. **Merkur** je sin Jupitera, vrhovnog boga, i njegove ljubavnice, nimfe Maje, ili sin Cela, pa tako i Vulkanov brat. Merkur sliči Hermesu – nosi krilate sandale i kacigu, također i štap sa zmijama – kaducej. Apolon je poklonio Merкуру taj štap. Merkur je i bog plodnosti, u pratnji jarca ili ovna. Također, životinja mu je kornjača. Zaštitnik je trgovine žitom. Vodi duše mrtvih u podzemlje, k Plutonu. Ovidije piše da Merkur nosi Morfejeve snove ljudima. Gaj Julije Cezar piše da je Merkur izumitelj umjetnosti i vrlo popularan bog. Njegovo ime je vezano uz latinsku riječ *merx* ("roba"). Po njemu je nazvana planeta Merkur, kemijski element Merkurij i dan u tjedni srijeda Mercurii dies. Hermes je glasnik koji prenosi ljudima poruke bogova, najbrži je od svih bogova i odan svome ocu Zeusu. Izumio je vatru i pritom ga možemo usporediti s Prometejem koji ju je donio ljudima. Također je izumio liru i sirinks koje je potom razmijenio s Apolonom. Izmislio je i mnoge vrste utrka i boksački sport te je bio zaštitnik atletičara. Hermes je bio i pratitelj mrtvih u Had. Često su ga prikazivali kao jedinog boga koji može ulaziti i izlaziti u Had bez ograničenja, uz Hada i Perze fonu. Hermes je, na Zeusovu zapovijed, uspavao Arga, a potom iskoristio čaroliju da mu zatvori sve oči, a potom mu je odsjekao glavu. Njegove su oči zatim postavljene u paunov rep, a paun je postao Herin simbol. Sa Afroditom ima djecu Erosa, Hermafrodita i Fortunu. Sina Pana ima s nimfom Driopom.

11. **Vesta** (Hestija) rimska božica vatre na kućnom i državnom ognjištu. Povezivali su ju s vatrom s neba, te su joj gradili hram na mjestu pogođenu munjom. Od carskoga su joj doba pripisivali neke odlike Eskulapove, Higijine i božice javnoga spasa (*Salus Publica*). Za rimsku je državu njezin kult bio najvažniji nakon Jupiterova. Vesta je jamčila spas kuće, zajednice, grada i države. Vestin hram u Rimu (*Aedes Vestae*), kružna građevina na Forumu blizu sjedišta vrhovnoga svećenika (*Regia*), služio je za održavanje službene vječne vatre, a podignuli su ga, prema predaji, Romul ili Numa Pompilije. Njezina svetkovina, vestalije (*Vestalia*; 9–15. lipnja), bila je vrlo stara te je u fastima zapisana velikim slovima. Kult je svakodnevno obavljalo šest Vestinih svećenica, vestalki (*virgines Vestales*). Bile su jedine svećenice u Rimu (uzimane u službu već od sedme godine života), nosile su bijelu odjeću svoje božice i kapu (*infula*) na glavi, a za žrtvovanja i koprenu. Služba im je trajala 30 godina, a djevičanstvo je bilo obvezno. Imale su liktorsku pratnju i uživale javne počasti. Najpoznatija od njih je bila Rea Silvija, majka Romula i Rema.

12. **Dioniz** ili **Bakho**, latinski **Bacchus**, antički bog plodnosti, uživanja, opojnosti i vina, sin Zeusa i Semele. Progonjen od Here, bio je skriven kao djeteta nimfa u Nizi. Opivši se sokom vinove loze, dao je ljudima njezine sadnice i naučio ih da prave napitak, koji – kako se smatralo – potiče stvaralačke snage, druženost, ljubav, zabavu. Krenuo je ovjenčan lovorom i bršljanom na put u daleke zemlje, u pratnji razuzdanih polubožanskih bića: silena, satira, menada, tijada i nimfa. Na svojem trijumfalnom putu, koji simbolizira širenje kulta vina, dopro je sve do Indije. Pustolov, kojega su oteli tirenski gusari, oženio se na Naksu napuštenom Arijadnom, javljajući se kao simbol pijanstva i ljubavnoga zanosa pod različitim imenima (u antičkoj Italiji kao *Liber* ili *Liber pater*) kroza sve civilizacije do danas. Njemu u počast održavale su se mnogobrojne svečanosti, DIONIZIJE uz koje su vezani početci ditiramba i tragedije.

Dolazak Dioniza na svijet je čudan, čak i za grčku mitologiju, te izaziva teškoće u njegovu smještanju unutar panteona grčkih bogova. Njegova je majka Semela, smrtnica, ljudskog je roda, a Dionizov je otac Zeus, kralj bogova.

Postoji nekoliko inačica priče o Dionizovu dolasku na svijet, no zajednička svima jest njegovo ponovno rađanje (uskrснуće). To ponovno rađanje jest i glavni razlog njegova štovanja u religijskim misterijima - smrt i uskrснуće bili su elementi mističkog otkrivenja. Jedna od priča o Dionizu (iz orfičkih himna) govori kako je Hera, Zeusova žena, ljubomorna na dijete koje nije bilo njezino poslala Titane da ga rastrgaju. Oni su dijete namamili igračkama i rastrgali ga na komadiće te ga gotovo cijelog pojeli prije nego što ih je Zeus uspio rastjerati svojom božanskom grmljavinom. Jedini dio koji je spašen bilo je njegovo srce. Zeus je srce usadio u Semelinu utrobu i Dioniz biva ponovo rođen. Sa božicom Venerom ima sina Prijapa, simbol plodnosti.

13. Apolon je bog medicine, liječenja i streličarstva, ali i nositelj smrtne pošasti. Također je bog proroštva i kolonizacije. Vođa je Muza (*Apollon Musagetes*) te pritom i bog glazbe i poezije. Pjevale su mu se himne zvane peani. Bio je zaštitnik brojnih proročišta i hramova, a posebno se ističu Delfi i Del. Poslije je preuzeo i identitet Helija kao bog sunca (*Apollon Helios*).

Ljudi su ga poštovali jer je bio bog svjetlosti i Sunca bez čega život ne bi bio moguć, a također i zato što je bio bog sklada i ljepote, koji čine život smislenim. Ideal je grčkoga *kurosa*, skladnog, razvijenog i lijepog mladića. Apolon je štitio ljude, liječio ih, brinuo se za njih, nagrađivao dobro i kažnjavao zlo. Bio je i bog streličarstva, a njegove strijele nikad nisu promašile metu, pogotovo kad su kažnjavale zlo i nosile kugu. Bio je i bog proročanstava u kojima je ljudima objavljivao Zeusovu volju preko proročica, posebice Pitije i Sibile.

Kad je boginja Hera saznala da Leta nosi djecu njezina muža Zeusa, bila je bijesna i ljubomorna te se odlučila osvetiti tako što nije dopustila Leti da ostane na čvrstoj zemlji (kopnu ili otoku) i Leta je bila prisiljena tražiti gdje će roditi. Dok ju je gonila zmija Piton s glavom zmaja koju je na nj poslala Hera, Leta je naišla na novostvoreni otok Del koji je plutao na vodi i nije bio ni kopno niti otok, a bješe okružen labudovima. Kad je kročila na nj, dvije su stijene izronile iz morskih dubina; jedna je zaustavila kretanje otoka, a druga stala zmiji na put. Zatim je Leta na gori Kintu rodila blizance - sina Apolona i kćer Artemidu. Poslije je Zeus prikovao Del za dno oceana da više ne pluta, a otok je postao posvećen Apolonu. Kad je Apolon odrastao, vjerni su mu pratitelji bili zlatna lira i srebrni luk. Krenuo je u Delfe da bi se osvetio Pitonu koji je progonio i pokušao silovati njegovu majku. Našao ga je u jednoj uvali pod Parnasom i ubio ga strijelama, a njegovo je tijelo zakopao u zemlju. Tada se ta zemlja zvala Piton, a on joj mijenja ime u Delfi, da se za njega više nikad ne bi čulo. No, proročice su se često nazivale - Pitijama. Na mjestu pobjede utemeljio je i poznato svetište. Kad je Zeus pogodio munjom Asklepija, Apolonova sina, zbog uskrснуća mrtvaca, Apolon je za osvetu ubio Kiklopa koji je tu munju izradio. Umjesto da bude zauvijek prognan u Tartar, po Zeusovoj je zapovijedi otišao u Tesaliju i služio kod dobrog Admeta kao običan pastir. Apolonovom strijelom započinje i Homerova *Ilijada*. Naime, Apolon šalje strijele koje nose kugu na grčke tabore za vrijeme Trojanskog rata, zato što je Agamemnon uvrijedio Apolonova svećenika Hrisa otevši mu kćer. Hriseida je vraćena, ali Agamemnon je kao nadoknadu uzeo ljupku Briseidu, Ahilejevu robinju i družicu. Ahilej bjesni i to postaje glavni motiv *Ilijade* - Ahilejeva srdžba.

Kad je Diomed ozlijedio Eneju, Apolon ga je spasio, nakon što je to pokušala učiniti i Afrodita, ali Diomed je i nju ozlijedio. Apolon je zatim zavio Eneju u oblak i prenio ga u Pergam, svetište u Troji.

Apolon je pomogao Parisu da ubije Ahileja tako što je vodio strijelu iz njegova luka u Ahilejevu petu, jedino ranjivo mjesto na njegovu tijelu. Jedan je mogući uzrok taj da je Ahilej ubio Troila, Apolonova i Hekabina sina na Apolonovu oltaru u hramu. Eros je bio ljubomoran na Apolona koji je ismijavao njegove streličarske vještine, a također ga je iritalo i Apolonovo pjevanje. Eros je odaslao strijelu u Dafnu da bi je odbio Apolon koji se u nju zaljubio. Ona se molila majci Zemlji i svome ocu, riječnom bogu, da joj pomogne. Na posljepku ju je otac pretvorio u lovorovo stablo, a ono je postalo posvećeno Apolonu.

Apolon je imao vezu sa smrtnom princezom Leukotejom, Orhamovom kćeri i Klitijinom sestrom. Leukoteja je voljela Apolona, a on se prerusio u njezinu majku da bi mogao ući u njezine odaje. Klitija je bila ljubomorna na svoju sestru jer je i sama željela Apolona te je rekla ocu istinu, izdajući sestru i njezino povjerenje. Bijesni je Orham naredio da se Leukoteja živa zakopa. Apolon nije mogao oprostiti Klitiji te je ona tugujući umrla, a Apolon ju je pretvorio u suncokret koji svakoga dana slijedi Sunce, koje je simboliziralo samog Apolona, boga Sunca.

Koronida, kći kralja Flegije, bila je Apolonova ljubavnica koja mu je rodila sina Asklepija. Dok je bila trudna s njime, zaljubila se u Ishiju, Elatova sina, a vrana je dojavila Apolonu vijest o prijevari. U početku nije vjerovao vrani te je cijelu vrstu obojio u crno (dotad su vrane bile bijele), da bi je kaznio zbog laži. Kasnije, saznajući da je to istina, šalje svoju sestru Artemidu da ubije Koronidu, a također je i sve vrane učinio svetima i dao im zadatak da najavljuju smrt.

Apolon je spasio Koronidino i njegovo dijete te ga je dao Kentauru Hironu da ga odgoji. Flegija je bio gnjevan zbog smrti svoje kćeri te je spalio Apolonov hram u Delfima, a Apolon ga je zbog toga ubio.

Apolon se također zaljubio u Kasandru, kći Hekabe i kralja Prijama, Troilovu polusestru. Obećao joj je dar proroštva da bi je zaveo, ali ona ga je poslije odbila. Bijesni joj je Apolon dao dar proricanja, ali prokleo ju je tako da joj nitko nikad ne vjeruje.

14. Dijana je kćer Jupitera, vrhovnog boga, i Latone, njegove ljubavnice. Njen brat blizanac je Apolon, bog Sunca, svjetlosti, poezije, koji i u grčkoj mitologiji ima isto ime. Jupiter je spavao sa Latonom, i to je saznala njegova žena Junona, koja je poslala Pitona na Latonu, te je zabranila svim mjestima na svijetu da prime jadnu Letu, koja se na zapovijed svog ljubavnika sklonila na Ortigiju, ostrvo koje je stvorio Neptun, a koje se nad njom sažalilo, te je tamo, blizu masline, rodila Apolona i Dijanu. Ostrvo je zatim prozvano Delos. Blizanci bijahu prelijepi, i njihova majka se jako ponosila njima. Njihov polubrat Vulkan im je poklonio strijele: za Apolona je izradio strijele od Sunčeve svjetlosti, za Dijanu strijele od Mjesečeve svjetlosti. Dijana je božica lova, povezana sa divljim životinjama i šumama, a također je i vladarica Mjeseca, što je postala nakon Lune, prijašnje božice Mjeseca. Zaštitnica je djevice, jer je i sama jedna od triju božica-djevica. Njen glavni atribut – djevičanstvo, učinio ju je simbolom čednosti. Njena sveta biljka je hrast. U umjetnosti je Dijana uvijek prikazana sa lukom i strijelama, ponekad u pratnji jelena ili neke druge šumske životinje.

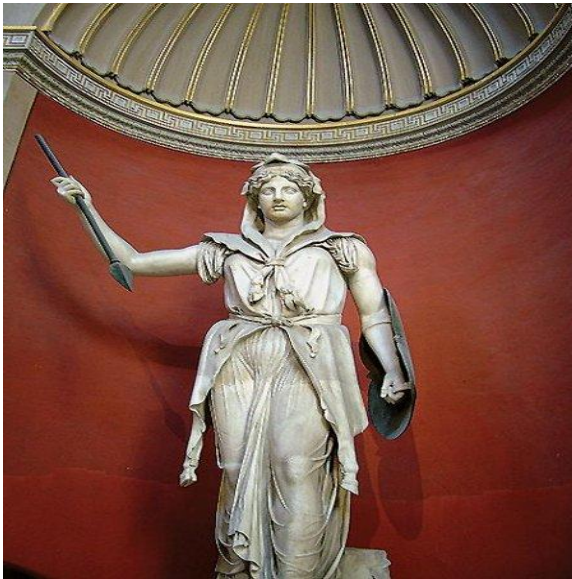

15. **Junona** je glavna božica rimske mitologije. Njezin je grčki pandan Hera, božica braka i kraljica bogova kod Grka.

Junonino ime potječe od indoeuropskog korijena *yeu*, što znači "temeljna snaga". Junonu su često nazivali "volooka", jer je imala krupne, tamne oči. Međutim, to nije bio pogrdan naziv, već vrlo sofisticiran kompliment. Obiteljsko stablo Junone je slično onom Herinom u grčkoj mitologiji. Kćer je Saturna, sina Cela i Terre, koji je progutao svako svoje dijete. Majka joj je Ops, Saturnova sestra. Junonine sestre su Vesta i Cerera, Jupiterova ljubavnica, a braća su joj Neptun, Pluton i Jupiter. Junona je tad odvedena na ostrvo Samos, gdje je posebno odgajana do puberteta. Tada je po nju došao Jupiter i oženio je. Jupiter je postao kralj bogova i bog neba, Neptun bog mora, a Pluton bog podzemlja. Junona je Jupiteru rodila Marsa, Vulkana, Juventas i Diskordiju. Kad je rođen Vulkan, bio je ružan, pa ga je Junona bacila u more. Seksualno sjedinjenje između Jupitera i Junone (i Zeusa i Here) je nazvano *hieros gamos*, "sveti brak", a tada se slavilo vjenčanje bogova i ljudi. Kad su Gali opsjedali Rim, Junonine guske su glasanjem upozorile

Rimljane. Junonu simbolizira ptica paun, upravo zbog "očiju" na svome repu. Junona, međutim, nije smatrana tako ljubomornom suprugom, kao što je to Hera bila od strane Grka. Posvećen joj je mjesec lipanj (Junij).

16. Prozerpina je rimska božica. Njen grčki pandan je Perzefona. Kći je Cerere i boga Jupitera u grčkoj mitologiji Demetre i Zeusa. Venera božica ljepote, htjela je donijeti ljubav Plutonu. Poslala je svog sina Amora da ispali čarobnu strijelu ljubavi prema Plutonu. Pluton je bio pogođen i zaljubio se. Prozerpina je bila na Siciliji, na ostrvu koje je njena majka jako voljela. Igrala se sa nimfama i brala cvijeće. Iz vulkana Etna došao je Pluton i odveo je u podzemlje. Pluton je Prozerpin amidža (Jupiterov brat) i dajdža (Cererin brat), a ona se udala za njega i postala kraljica podzemlja. Bijesna Cerera je prošla cijelu Zemljutražeći svoju kćer. Bila je vrlo tužna te je zaboravila na usjeve i plodove, pa je priroda opustjela. Odbila se vratiti na planinu Olimp. Hodala je Zemljom stvarajući pustinju. Jupiter je bio zabrinut za svoju sestru Cereru i svoju kćer Prozerpinu pa je poslao Merkura, svog sina, da nađe Prozerpinu kod Plutona. Pluton je odbio pustiti svoju ženu, tvrdeći da je ona njegova i zato što je pojela zrnje šipka. Ali postignut je dogovor - Prozerpina će ostati 6 mjeseci kod njega, ostatak godine kod majke. To je dovelo do smjene godišnjih doba.

